

درخواست حکومت جمهوری توسط نهضت جنگل (1338 ق)

یونس معروف به میرزا کوچک، فرزند میرزا بزرگ به سال ۱۲۹۸ق در شهرستان رشت محله استادسرا - به نقلی در حوالی روستای کسماء - در خانواده‌ای متوسط چشم به جهان گشود.

یونس معروف به میرزا کوچک، فرزند میرزا بزرگ به سال ۱۲۹۸ق در شهرستان رشت محله استادسرا - به نقلی در حوالی روستای کسماء - در خانواده‌ای متوسط چشم به جهان گشود. وی سنین اول عمر را در مدرسه حاجی حسن واقع در صالح آباد رشت و مدرسه جامع به آموختن صرف و نحو و تحصیلات دینی گذراند؛ چندی هم در مدرسه محمودیه تهران به‌همین منظور اقامت گزید.

نهضت جنگل - به رهبری میرزا کوچک‌خان - از جمله مبارزات پرافتخار مردم مسلمان ایران بر ضد استعمار بیگانگان است که به مدت هفت سال و از شوال ۱۳۳۳ق تا دوم ربیع‌الثانی ۱۳۴۰ق به طول انجامید.

• میرزا در مراحل مختلف انقلاب مشروطیت فعالانه حضور داشت و در فتح قزوین شرکت نمود؛ اما پس از استقرار مشروطیت و به‌وجود آمدن حوادثی که ایران را دست‌خوش تغییر قرار دادند؛ نظیر قرارداد ۱۹۰۷م و تقسیم ایران به دو منطقه نفوذ روس و انگلیس، کشیده شدن ایران به جنگ جهانی اول، حضور نیروهای روسی در گیلان و سایر نقاط کشور... زمینه‌های پیدایش نهضت جنگل به رهبری میرزا کوچک‌خان فراهم گردید.

• جنگلی‌ها هدف خود را "اتحاد اسلامی، اخراج نیروهای بیگانه، رفع بی‌عدالتی، مبارزه با خودکامگی و استبداد و برقراری دولتی مردمی" اعلام می‌کردند. این امر را در "روزنامه جنگل" نیز منعکس کردند. در همین راستا در روز یک‌شنبه ۱۶ خرداد ۱۲۹۹ش قوای جنگل با انتشار بیانیه‌ای تشکیل کمیته انقلاب سرخ ایران و الغاء اصول سلطنت و تأسیس حکومت جمهوری را اعلام نمودند و یک روز بعد کمیته انقلاب، هیئت دولت جمهوری (هیأت اتحاد اسلامی) را معرفی کرد، که میرزا عنوان سرکمیسر و کمیسر جنگ را داشت.